

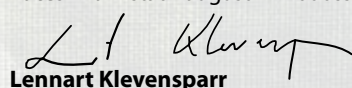
Ett synligt försvar

Försvaret av Sverige har alltid varit en angelägenhet för hela samhället. Tidigare märktes detta kanske allra mest genom att alla unga män kallades in till utbildning under värnplikt, och därefter till övningar. Idag bygger vi upp ett nytt, frivilligt rekryterat insatsförsvar, som ska kunna vara verksamt både hemma och i utlandet. Vi anställer soldater, både för kontinuerlig och tidvis tjänstgöring. För att kunna göra detta behöver vi samarbeta på nya sätt med kommun, näringsliv, region och högskola, för att nämna några av de många samarbetsparter vi har. Startskottet för dessa nya samarbeten var när vi undertecknade en avsiktsförklaring för samarbete med Halmstads kommun vid en högtidlig ceremoni, dit övriga samverkansparter också var inbjudna. Både garnisonen och våra samverkansparter har allt att vinna på ett väl fungerande samarbete på områden som kompetensförsörjning, vidareutbildning, bostäder med mera, och det ska vi nu bygga upp.

Försvarsmakten blir också synlig på andra sätt. Redan förra våren välkomnade vi de soldater och befäl som återvände efter sin insats i Kosovo vid en ceremoni på Stora torg i Halmstad. Den så kallade Veterandagen den 29 maj har fått myndighetsgemensam status, och firades i år vid en ceremoni vid FN-monumentet i Stockholm. Vi har föreslagit att en motsvarande ceremoni framöver ska firas vid alla förband i landet. Vi vill visa upp och hedra de viktiga insatser som svenska män och kvinnor gör för Sverige.

Från förbanden i Halmstad finns ständigt soldater och befäl som tjänstgör i olika utlandsinsatser – i Afghanistan och Kosovo, Korea eller Libyen. Under våren har också personal från Lv 6 och FMTS tjänstgjort i den nordiska stridsgruppen, Nordic Battlegroup, som varit EU:s snabbinsatsstyrka och stått i beredskap under ett halvår. Vid halvårsskiftet är deras uppdrag avslutat, men kompetensen och den väl tränade personalen kommer att finnas kvar i Försvarsmakten, redo att lösa nya uppgifter, både nationellt och internationellt.

I sommar kommer vi att finnas på en rad olika evenemang för att visa upp Försvarsmakten, och berätta om de många möjligheter som finns för utbildning och arbete hos oss. Den största satsningen görs på Tall Ships Races i Halmstad i augusti – möt oss där!

Lennart Klevenpar

Chef för Lv 6 och Halmstads garnison

Lv 6 försvarade Öland

En rote Gripen flyger tätt för att försvara låsning från belysningsradarn. Foto: Christian Lövgren

Luftvärnet har övat strid mot luftmål på norra Öland. Målet med övningen var att träna den 61:a luftvärnsbataljonen mot en avancerad motståndare som kom från F 7 och flygskolan.

– Det har varit en fantastiskt bra övning för oss, sammanfattar Johan Kämpe, chef för 61:a luftvärnsbataljonen. Vi har fått öva bataljonsstridsgruppens alla funktioner och haft mycket målflyg. Stridsgruppen är ett system av system och det är först när de är riktigt samspelade som man når önskad effekt. Och jag är synnerligen nöjd med resultatet.

Välkommet nytillskott

Med på övningen finns bataljonens 47 nyanställda soldater. För bara tre veckor sedan ryckte de ut från GMU (den grundläggande militära utbildningen). Vid luftvärnets robotsystem 97 står en av de nya soldaterna, Filip Wulff, vaktpost.

– Det är lite lugnare tempo nu som anställd än det var på GMU:n, säger han. Det innebär att det finns mer tid att lära sig saker ordentligt och att vi nya kan reflektera mer över det vi gör, förklarar han

– Med den här övningen får de nya soldaterna en bra målbild för framtiden, säger Johan Kämpe, som också berömde sina nya soldaters vilja och engagemang som också är mycket välkomna ute på kompanierna.

Viktiga tider för luftvärnet

Klockan 11:00 var den första tiden då 61:a luftvärnsbataljonen hade i uppgift att stå eldberedd. Strax därefter upptäcktes det

första fientliga flygplanet på förbandets radarskärmar.

Vid en robot 70-pjäs står målobservatör Niklas Bohman och robotskytt Fredrik Hofling redo och lyssnar i hörlurar på information från deras stridsledare. Snabbt snurrar Fredrik Hofling runt med 70-systemet och börjar söka efter dagens första mål, en Learjet som uppenbarar sig strax därefter ovanför Trollskogens tallar.

– Tracking. Bird away. Bird effective, rapporterar Fredrik Hofling in via radio.

– Det absolut viktigaste för ett luftvärnsförband är att vara eldberejt i tid, förklarar biträdande övningsledaren Bo Hansson. Som luftvärnare får man oftast ingen andra chans. Därför kommer det första flyget idag nästan direkt efter utsatt tid.

Tur med vädret

– Det har varit bra flyg, mycket flyg och vi har haft bra väder, säger Erik Mattsson på robot 70-kompaniet.

Och bra väder är inte bara trevligt för soldaterna utan en förutsättning för 70-systemet, som bygger på att skytten kan se målet. Så länge det finns fri sikt finns inget som kan störa ut systemet.

– Att öva mot riktigt flyg istället för i simulator tycker jag är bättre, säger Johan Ek.

– Och det är aldrig fel att vara i fält, säger Erik Mattsson. Vi har inte omgrupperat lika mycket som vi brukar, eftersom övningen främst är en operatörsövning. Samtidigt är uthållighet en av luftvärnets starkaste grenar. Att under lång tid kunna skydda en plats från hot ifrån luften kan ingen annan.

Christian Lövgren

"Gripen" av Gripen

Sedan 2004 har närmare 250 utländska flygtekniker examinerats efter genomförd typkurs på Jas 39 Gripen vid Försvarets tekniska skola (FMTS) i Halmstad. Nu har ytterligare 20 ungrare klarat kursen med gott resultat, bland annat den första utländska kvinnliga Jas-teknikern.

– Ni har presterat mycket bra, och jag hoppas att ni nu känner tilltro till er egen förmåga som Gripen-tekniker, sade Ulf Crona, ställföreträdande chef för FMTS.

– Det är en mycket användbar utbildning, säger Attila Tirol, en av de studerande på årets kurs. Balansen mellan teori och praktik fungerar väl, och konceptet är mycket bra för att lära sig ett modernt flygsystem.

Attila Tirol har 12 års erfarenhet som flygtekniker på bland annat ryska Mig 29 som togs ur bruk i Ungern i slutet av förra året.

– Det var väldigt överraskande att möta den nya tekniken i Gripen-planet, hangarer och klassrum, säger Attila. Det är en enorm skillnad mellan tekniken i Mig 29 och det moderna Jas 39 Gripen!

Ett steg på vägen

Typkursen har pågått i 18 veckor. Nu väntar närmare sex månader med "On-the-job-training" (OJT) på flygbasen Kecskemet hemma i Ungern. Där finns de 14 Jas-plan som Ungern leasar av Sverige. 110 ungerska flygtekniker har utbildats i Sverige sedan 2005. Landet har hunnit bygga upp sin kompetens när det gäller Gripen-systemet, och har numera endast en handfull svenska flygtekniker på plats i Ungern för support.

2013 planeras en ny typkurs för 20 ungerska flygtekniker, men lärarna på FMTS får inte någon längre vila. Till hösten väntar bland annat nya kortare kurser för tjecker och ungrare.

Attila Tirol och hans kurskamrater lämnar Sverige med en positiv upplevelse av landet, men framför allt av människorna han mött:

– Svenskarna är mycket trevliga, och alltid glada, tycker han.

Den första utländska kvinnliga JAS-teknikern är nu utexaminerad. Foto: Sven-Olof Willhöft

Utmaningar i samverkansövning

Förutsättningarna vid mötet förändras helt när en hotfull milisman rusar in. Foto: Sven-Olof Willhöft

Sjukhus som söker militär hjälp, borgmästare som har problem med lag och ordning i städer, en rektor som försöker hindra en krigsherre att rekrytera studenter – det var några av de problem som Nordic Battlegroups team för civil-militär samverkan (CIMIC) ställdes inför när de övade tillsammans vid Lv 6 i Halmstad.

CIMIC-funktionen leds från Lv 6, där också ett av teamen är baserat. Övriga team kommer från Irland, Finland och Norge (men det norska teamet deltar inte under övningen). Under två dagar gnuggas nu teamen i situationer som skulle kunna uppstå på olika platser i världen, där NBG skulle kunna bli insatt.

Hotfull situation

En universitetsrektor i ett afrikanskt land har begärt ett möte med det finska CIMIC-teamet i NBG, för att få hjälp med att hålla borta traktens krigsherre från skolan. Krigsherren vill rekrytera skolans studenter till sin milis, och har hotat att komma och hämta studenter med våld om han inte får som han vill. Nu samtalar rektorn och det finska CIMIC-teamet på ett bra sätt med ömsesidig respekt om problemet, men plötsligt dundrar krigsherrens handgångne man in med draget vapen.

– Det är jag som har befälet nu, säger han med vild blick och pekar på sitt vapen. Ni har tagit min brödföda, därför vill jag ha era studenter.

Situationen är hotfull och CIMIC-teamet försöker lugna ner mannen, men utan resultat.

Först efter drygt 40 minuters samtal och uppmaningar om att mannen ska lägga ner sitt vapen lämnar han rummet.

– Jag kommer tillbaka, säger han med en menande blick mot rektorn.

Bygger på egna erfarenheter

Klas Eldholm spelade universitetsrektor i momentet och har själv erfarenhet från OMLT-arbete i Afghanistan (mentorskap åt afghanska armén), och tyckte att teamet hanterade situationen bra.

– Det absolut viktigaste vid hotfulla situationer är att få ner stämningen till en lugn nivå, säger Klas Eldholm. Den här typen av situation kan vara skrämmande lik verkligheten.

Svårigheterna ökar gradvis under övningen, vissa motstridiga agendor eller konflikter sinsemellan.

– Vi har i insats mött alla delar av Kosovos samhällsstruktur och vet vilken information man kan få av att samverka med allt från vårdcentraler till byledare, säger Torkel Nordwall, chef för 62:a lufvärnsbataljonen. Vi vet vilka frågor som kan vara svåra att hantera för en militär insats, och just sådant väver vi in i övningsmomenten.

Det visade sig att teamens agerande gjorde skillnad och att de olika ländernas team var präglade av sina kulturer och sina sätt att bygga relationer och hantera konflikter.

– Just därför är NBG:s fyra CIMIC-team från fyra olika nationer en sådan tillgång för förbandet, säger chefen för NBG:s CIMIC-verksamhet, Lennart Borneklint.

Selma Sedelius

Start för samarbete

Här undertecknar kommunchef Fredrik Geijer, garnisonschef Lennart Klevenparr och kommunstyrelsens ordförande Carl Fredrik Graf avsiktsförklaringen om samarbete. Foto: Sven-Olof Willhöft

Cirka 1200 soldater beräknas finnas vid Halmstads garnison när det nya insatsförsvaret är fullt utbyggt. Förutom det ökade antalet arbetstillfällen ger det värdefull kompetens för Halmstad. Därför fördjupar kommunen och garnisonen nu sitt samarbete.

Den 17 juni undertecknade kommunchef Fredrik Geijer, kommunstyrelsens ordförande Carl Fredrik Graf och garnisonschef Lennart Klevenparr avsiktsförklaringen om samarbete mellan Halmstads kommun och Halmstads garnison, inför cirka tjugofem inbjudna gäster på Rotundan i Norre Katts park. Under ceremonin överlämnades också en välkomstgåva symboliskt till tre soldater som representerar den nya yrkeskåren och som valt att flytta till Halmstad för att arbeta och leva här.

– Halmstads kommun och Halmstad garnison har sedan en lång tid tillbaka goda kontakter men med anledning av Försvarsmaktens förändrade personalförsörjning uppstår både nya möjligheter och behov, säger Carl Fredrik Graf vid undertecknandet.

– Undertecknandet av avsiktsförklaringen är ett startskott för ett samarbete som bygger på ömsesidiga intressen, en vinna-vinnasituation, säger Lennart Klevenparr.

Fler arbetstillfällen och ökade behov

Under år 2010 blev värnplikten vilande, och istället startade uppbyggnaden av ett frivilligt rekryterat försvar med nya sätt att utbildas och anställa soldater, sjömän och grupp-

chefer. Vid förbanden i Halmstad har redan cirka 150 soldater anställts för kontinuerlig tjänstgöring som soldater. Lika många har engagerats för tidvis tjänstgöring, vilket innebär att de kommer att växla mellan sin ordinarie sysselsättning och sin tjänstgöring i Försvarsmakten. När det nya insatsförsvaret är fullt utbyggt beräknas närmare 500 soldater att vara kontinuerligt tjänstgörande i Halmstad. Därtill kommer drygt 700 soldater att vara tidvis tjänstgörande, under övning eller insats.

– Reformen gör att attraktionskraften för orten kommer att spela en allt mer avgörande roll för förmågan att rekrytera kompetenta personer. Det innebär också en rad nya arbetstillfällen i Halmstads kommun samtidigt som efterfrågan på bostäder och kommunal service ökar, säger kommunchef Fredrik Geijer och tillägger att självklart ska Halmstads kommun vara bäst i landet på att ta tillvara de nya möjligheterna.

En av de tre soldater som fick ta emot en välkomstgåva var Fredrik Edberg, som sedan februari i år jobbar som vapen- och optikmekaniker på 1:a tekniska bataljonen vid Försvarsmaktens tekniska skola. Han har flyttat till Halmstad med sin familj och är mycket nöjd med både sitt nya jobb och sin nya bostadsort.

– Det är en bra miljö för min dotter att växa upp i, säger han. Vi har nära till allting, nära stranden, nära jobbet, nära centrum, men det är ändå en stor stad. Det känns som om jag har hittat rätt.

Selma Sedelius

Arbetsförmedlare testade soldatliv

De kommande åren behöver Halmstads garnison anställa cirka 1300 kontinuerligt och tidvis tjänstgörande soldater. En stor utmaning där garnisonen kommer att behöva stöd. Därför samlades ett 30-tal arbetsförmedlare från västkusten i Halmstad för att lära sig mer om Försvarsmakten och vilka krav som ställs på den som vill bli soldat.

– För att lyckas med rekryteringsmålen, måste vi möta och intressera massor av människor, säger Lv 6 rekryteringsansvarige Robert Trupp. Samtidigt är det inte alla som passar till yrket soldat. Där är arbetsförmedlingen en viktig samarbetspartner för oss. De kan hjälpa oss att nå ut och framförallt att matcha rätt personer mot oss och vår kravprofil.

Förmiddagen ägnades åt olika föreläsningar medan eftermiddagen blev mer praktisk för arbetsförmedlarna som fick titta närmare på stridsvagn och på luftvärnsrobotar, hålla i vapen och åka pansarfordon under tiden som de som fick bära utrustning.

– Vi ville göra arbetsförmedlarna medvetna om att en soldat måste ha bra fysik för att orka med, både fysiskt och psykiskt, förklarar Robert Trupp tilltaget att låta sina gäster bära hjälm och kroppsskydd.

Johan Hedquist från arbetsförmedlingen i Frölunda tyckte att det varit en både nyttig och spännande dag.

– Jag har inte haft på mig en sådan här hjälm sedan jag gjorde lumpen 1988. Och hur jag upplevde det då har jag glömt. Det går inte att läsa sig till hur en soldats vardag ser ut. Därför är det oerhört värdefullt för oss att få se det på riktigt, förklarade han.

– Det har varit intressant, förklarade Vida Ezzatpoor från Järntorget arbetsförmedling i Göteborg. Vi har fått en mycket bättre förståelse för Försvarsmakten som organisation och arbetsgivare, men också om soldatyrket. Det är ett fysiskt tufft jobb där jag tror att de som söker sig hit måste ha en stark motivation från början. Vem som helst kan inte bli soldat.

Vida Ezzatpoor från Järntorget arbetsförmedling. Foto: Christian Lövgren

KMU - Ett steg närmare målet

Stridsgruppen påbörjar uppgiften att genomsöka byggnadens nedre våning. Foto: Sven-Olof Willhöft

Skotten ekar skarpt mellan husväggarna i SIB-anläggningen (Strid i bebyggelse) på Mästocka-fältet utanför Halmstad. Några rekryter från Luftvärnsregementets KMU (Kompletterande Militär Utbildning) har just varit med om sin första sammanstötning med fienden under ett genomsök av en byggnad. KMU är deras "brygga" mellan den nyss genomförda GMU:n och en väntande yrkesofficersutbildning till hösten.

– Jag trivs i SIB-anläggningen, bättre än i skogen faktiskt, säger Aziz Lashkari, rekryt på KMU. Här känner jag mig mer säker i agerandet och utvecklas mer.

– Det är mycket positivt att vi tidigt i utbildningen får prova på olika miljöer som en soldat kan komma att verka i, tillägger rekrytkamraten Peter Schöenberg.

Gruppchefsrollen i fokus

Ett trettiotal rekryter genomför just nu KMU vid Lv 6. Syftet är att de ska få fördjupade militära färdigheter efter GMU, men framförallt förberedas för kommande utbildning till specialistofficer. KMU kan också vara en förberedelse för officersutbildning eller anpassad officersutbildning. Tyngdpunkten ligger på utveckling av ledarskapet och chefsrollen – för rekryterna på Lv 6 innebär

det att utveckla förmågan att leda en skyttegrupp i strid.

– SIB-anläggningen är en utmärkt miljö att prova gruppchefsrollen i och att träna ordregivning, säger Henrik Wulff, plutonchef på KMU. Under KMU får rekryterna ta mycket större ansvar. De förväntas lösa problem själva, med stöd av instruktörer givetvis, men vår roll tonas ned efterhand. Alla får möjlighet att agera gruppchef och sköta planering, besluta om åtgärder och ge order.

Personligt ansvar och gruppens betydelse för den egna utvecklingen lyfts flera gånger fram av Aziz och Peter som får en välbehövlig lunchpaus i gröngräset.

– Det är en stor omställning mot tiden på gymnasiet, säger Peter. Här måste du fungera i grupp!

– Jag har snabbt fått lära mig att "döda egot", tillägger Aziz. Här fungerar det inte att vara ensamvarg. Jag är van att fixa allt själv, men nu får jag lära mig att lita på gruppen, och att det är viktigt att vi tar ansvar och ger varandra konstruktiv feedback.

Båda tycker att utbildningen är utmanande och rolig. Efter knappt tre veckor på KMU har de redan hunnit med bland annat team-building, teoretisk och praktisk träning i att skjuta pansarskott, och nu strid i bebyggelse. Snart väntar bland annat skarp

gruppstridsskjutning på Kvarns övnings- och skjutfält i Östergötland, sambandsutbildning, en yrkes- och arenakurs där varje rekryt får en målbild av sin framtida yrkesinriktning och utbildning i likabehandling och jämställdhet.

Lika men ändå olika

– En avsikt med GMU är att den ska vara lika och även genomföras lika i hela landet, medan KMU till viss del är och ska vara olika på olika platser eftersom den är anpassad mot olika utbildningsinriktningar, säger Tommy Karlsson, projektledare för KMU på Militärhögskolan i Halmstad, MHS H. I år finns 26 olika inriktningar, som har samordnats i fyra olika utbildningslinjer under KMU.

Rekryterna vid Lv 6 KMU går Linje Mark. Peter och Aziz ser fram emot specialistofficersyrket i inriktningarna underrättelse- och säkerhetstjänst luftstrid respektive luftvärn bekämpning.

– Jag vill göra utlandstjänstgöring, säger Peter bestämt. Jag vill få konkret feedback på vad jag gör i mitt arbete och uppleva att människor får det bättre.

– Det här är ett intresse som funnits med sedan lång tid tillbaka för mig, säger Aziz, själv son till en officer. Det här är det som jag drömmer om att göra!

Charlotte Pettersson

FÖRSVARSMAKTEN

Nyhetsbrevet vänder sig till anställda, frivilligorganisationer, samarbetspartners och andra intressenter till Halmstads garnison och ges ut av garnisonens informationsavdelning. Du hittar nyhetsbrevet och de senaste nyheterna från garnisonen på www.forsvarsmakten.se/halmstad. Anställda kan också läsa nyhetsbrevet på intranätet Emil. Christian Lövgren, redaktör.